

Н.М. Ковальова, магістрант, V курс, гр. ОАМ–21, ФОФ
Науковий керівник – к.е.н., доц. С.Л. Безручук
Житомирський державний технологічний університет

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У сучасних умовах господарювання інформація є найціннішим ресурсом для здійснення процесу управління будь-якого підприємства. При цьому, облікова інформація є основою для прийняття управлінських і фінансових рішень як всередині організації, так і ззовні.

Одним з головних чинників забезпечення ефективності системи управління господарською діяльністю підприємства є наявність необхідної якісної інформації.

Якість облікової інформації, значною мірою, обумовлює обґрунтованість прийняття рішень користувачами. Показники якості інформації дозволяють її користувачам зрозуміти переваги та обмеження щодо використання даних рахунків бухгалтерського обліку та звітності.

Максимальне задоволення потреб усіх користувачів облікової інформації стає основним критерієм в діяльності підприємств.

Підкреслимо, що незважаючи на зростання потреб користувачів в інформації, головною метою є не збільшення обсягів інформації, а підвищення її якості, оскільки кількість інформації не завжди означає її якість.

Забезпечення якості інформації залежить, перш за все, від достовірності джерел та своєчасності надходження інформаційних ресурсів.

Основою для інформаційного забезпечення підприємства є: первинні документи, в яких фіксуються факти здійснення господарських операцій, дані яких переносяться до облікових реєстрів. Облікові реєстри містять інформацію про господарські операції, що відбулися на підприємстві за певний звітний період та які, в свою чергу, є основою для складання звітності. Звітність чітко та систематизовано відображаються і узагальнюються господарські засоби, витрати, доходи та фінансові результати. Не менш важливими є нормативне законодавство, в якому встановлені єдині правила та/або винятки щодо ведення обліку; положення «Про облікову політику», що надає індивідуальне право кожному підприємству обирати найкращий варіант для ведення обліку.

Таким чином, ефективне управління складовими системи інформаційного забезпечення може створити умови для максимально ефективного використання інформації, яка є в розпорядженні підприємства, для досягнення його поточних цілей, підвищення ринкової вартості підприємства та отримання конкурентних переваг в умовах ринкового середовища.

Слід зазначити, що сучасний розвиток економіки ставить перед суб'єктами господарювання завдання вирішення низки інформаційних проблем, які, в свою чергу, впливають і на забезпечення підприємства якісною інформацією. Однією з найважливіших є проблема забезпечення необхідної кількості інформаційних ресурсів, яка зумовлена, з одного боку, недостатністю інформаційних ресурсів, а з іншого – інформаційною навантаженістю, тобто відсутністю потреби в інформаційних ресурсах, незацікавленістю власника та керівників.

Також, серед проблем забезпечення якості інформації є її повторюваність, запізнення, недостатня надійність і повнота інформації, зайві обсяги інформації, непорівнянність інформації та інформаційні обмеження.

Особливої уваги набули такі проблеми як вчинення злочинів, до яких відносять привласнення, розтрату, крадіжку та шахрайство, а саме фальсифікація звітності, яка полягає саме у її викривленні, перекрученому відображенні даних бухгалтерського обліку у звітності. Спотворення показників звітності, у свою чергу, може здійснюватися різними способами:

- приписками до показників звітності;
- підчистками, змиванням та іншими механічними пошкодженнями;
- перекручуванням даних бухгалтерського обліку таош.

Для вирішення згаданих вище проблем в практику бухгалтерського обліку повинна бути включена тільки та інформація, яка буде безпосередньо впливати на фінансово-господарські процеси підприємства. Для раціоналізації інформаційних потоків необхідно робити їх ретельний аналіз з метою виявлення обсягів і видів інформації та уникнення можливих проблем. Також необхідно створити систему контролю для обмеження доступу до операцій над документом (перегляд, редагування, копіювання, ведення історії документа і створення нового, контроль версій документів) залежно від прав користувача, оскільки економічна безпека підприємства є однією з найважливіших умов нормального функціонування і розвитку підприємницької діяльності.

Наведене вище переконує, що належний захист інформації відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності діяльності будь-якого підприємства, а отже і у забезпеченні якісної облікової інформації. Її захист може організовуватися у декількох напрямках.

1. Забезпечення конфіденційності облікової інформації та комерційної таємниці.

На підприємстві повинні бути наявні посадові інструкції співробітників, що містять відповідні правила із забезпечення безпеки бухгалтерської інформації та угода про нерозголошення комерційної таємниці підприємства, яка підписується кожним співробітником при прийнятті його на роботу. Відповідно до цих вимог, співробітники підприємства забезпечують конфіденційність бухгалтерської інформації, даних, документації та зобов'язуються здати роботодавцю всі подібні матеріали після закінчення роботи.

2. Збереження електронної інформації.

Це обумовлено тим, що в сучасних умовах більшість суб'єктів господарювання використовують комп'ютерну форму ведення бухгалтерського обліку, яка передбачає використання спеціалізованого програмного забезпечення та технічних засобів. Тому, кожен користувач, перш ніж одержати право на здійснення будь-яких дій в комп'ютерній системі бухгалтерського обліку, повинен ідентифікувати себе (введення імені користувача при вході в систему).

3. Створення служби економічної безпеки.

Служба економічної безпеки підприємства повинна вирішувати завдання забезпечення безпеки облікової інформації на всіх етапах її накопичення, обробки, використання та зберігання, а також в усіх напрямках господарської діяльності підприємства, при цьому: керуватися відповідною нормативною базою; виконувати прийняту на підприємстві політику економічної безпеки та мати у своєму розпорядженні відповідні засоби, тобто технічне обладнання.

Проте створення служби економічної безпеки потребує значних витрат, що може бути не під силу підприємству забезпечувати її функціонування.

Отже, забезпечення захисту облікової інформації (а отже – і її якості) є важливою передумовою, спрямованою на забезпечення економічної безпеки підприємства. Облікова інформація вважається надійною, якщо вона є незалежною від впливу сторонніх осіб та повністю відображає фактичний стан діяльності підприємства.

Таким чином, застосування сучасних інформаційних технологій та засобів захисту інформації позитивно позначиться не тільки на процесі формування інформаційної системи обліку та інформаційній безпеці суб'єкта господарювання, а й на рівні його економічної безпеки, що, перш за все, забезпечить отримання якісної інформації, на основі якої будуть прийматися рішення користувачами.